UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria quarta: de ordine [et] co[n]ditionib[us] iudicij. Sermo. xxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

VIri Niniuite
ſurgēt in iudicio. Verba
ſunt iſta dñi noſtri ieſu
xp̄i Matth. xij. et in euā
gelio hodierno. Comme=
morabat frequētius ſaluator noſter di=
lectiſſimi diem iudicij: qm̄ nihil terribi=
lius pctōribus pōt dici: Quiſnā tam de
mēs tā ſtultus tāq̄ʒ obſtinatiſſimꝰ eſſe
pōt vt cū audit ſe iudicandū diuino iu=
dicio reſeruari timere nō debeat? Judi
cabit deꝰ oēs hoīes oēſq̄ʒ angelos qui
peccauerūt: ꝛ cōtra eos ſententiā profe=
ret irreuocabileʒ. Qm̄ tñ preterea que
dicta ſunt de futuro iudicio generali:
nō parū vtile eſt meditari ꝛ conſiderare
ea que in illo iudicio fienda ſunt. Jccir=
co in p̄ſenti ſermone adhuc de ipſo eri=
mus aliqua tractaturi. De quo tria my
ſteria adhuc p̄ponimus cōtemplāda.

Primū dicitur ordinatio.
Secundū reuelatio.
Tertium premiatio.

¶ De ordine iudicij ſm locū ꝛ modū: et
qualiter ab oībꝰ ſiue bonis ſiue malis
videbiť xp̄s in maieſtate ſua. Capm. j.

PRimū myſteriū cōtēplandū
de iudicio gn̄ali dr̄ ordinatio,
Ordinabitur etem̄ ſm docto=
res quantum ad tria.

Primo quantū ad locum.
Secūdo quantum ad modum.
Tertio quantum ad aſpectum.

¶ Primo ordinabiť quātuʒ ad locū. de
quo aliqui dicere voluerunt ꝙ erit val
lis ioſaphat p̄pter verba Johel. iij. di.
Adducā oēs gētes in vallē ioſaphat et
diſceptabo cū eis. Sed magiſter ſn̄iarū
xlviij. di. iiij. libri (quē etiā ceteri theo=
logi ſubſequunť) reprehēdit illos qui
dictū illud p̄pheticū volūt intelligi ad
litterā: qm̄ oēs hoīes in valle illa cōpre
hēdi nō poſſent. Et p̄pterea eſt potius
intelligēdum myſtice et ſpūaliter: eo ꝙ
vallis ioſaphat interpretať vallis iudi
cij. Dicit ergo magiſter ꝙ xp̄s deſcēdet
ad iudicandū ſupra montem oliueti: de
quo in celū aſcēdit: ꝛ ſedebit in aere in
loco alto: ꝛ forte circa locum illū in quo
ap̄li deſiderauerūt ip̄m corporaliter vi=
dere qn̄ aſcēdebat in celū. Hoīes autē
cōgregabunť in valle ioſaphat cui pre=
eminet mōs oliueti. Et quot in illo po=
terunt capi: tot erūt ibi. alij circa vallē
quidā p̄pinquius: quidā vo remotius:
electis vo exiſtentibus ad dexterā iudi=
cis non in terra. ſed in aere: iuxta illud
j. Theſſal. iiij. Rapiemur cū illis in nu=
bibus obuiam chriſto in aera. Si enim
non raperemur in aera niſi poſt iudiciū
qn̄ cum iudice ibunt in celū nō dicere=
mur rapi obuiā xp̄o: ſed poſt chriſtum.
Viri tamen perfecti magis eminētius
et prope iudicem erunt. Magis tamen
congruum erit ꝙ chriſtus veniat ad iu
dicandum in aere ſuper montem oliue=
ti ꝙ̄ ſuper locuʒ in quo paſſus eſt: quia
paſſus eſt in forma infirma ꝛ iudicabit
in forma glorioſa ſicut in glorioſa aſcē=
dit. ¶ Scdo ordinabiť iudiciū quantū
ad modum. De ſummis nāq̄ʒ celorū de=
ſcendet filius dei cū poteſtate magna
ꝛ maieſtate: cū oībus angelicis choris:
et ſua glorioſiſſima matre. Deferēt an=
te eum angeli paſſionis inſtrumēta: ex
miraculo reformata: videlʒ columnam:
coronā ſpineā: crucē: clauos: ſpongiā: et
lanceam. Et oēs electi reaſſumptis cor=
poribus p̄cedent ei obuiaʒ. Quoꝝ pro=
ceſſionē ꝛ ordinē pie contēplari poſſu=
mus: ſm ꝙ Johānes in Apoca. deſcri=
bit. Ait em̄. vij. c. Audiui numerū ſigna
torum centū quadraginta quattuor mi
lia ſignati ex omni tribu filiorūʒ iſrael.
Ex tribu iuda: duodecim milia ſignati.
Ex tribu ruben: duodecim milia ſigna=
ti. Ex tribu gad: duodecim milia ſigna=
ti. Ex tribu aſer: duodecī milia ſignati.
Ex tribu neptalim: duodecim milia ſi=
gnati. Ex tribu manaſſe: duodecim mi=
lia ſignati. Ex tribu ſymeon: duodecim
milia ſignati. Ex tribu leui: duodecim
milia ſignati. Ex tribu yſachar: duode
cim milia ſignati. Ex tribu zabulō: duo=
decim milia ſignati. Ex tribu ioſeph:

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

duodecim milia ſignati. Ex tribu benia
min: duodecim milia ſignati. Poſt hec
vidi turbã magnã quã dinumerare ne-
mo poterat ex oïb⁹ gẽtib⁹ et tribubus⁊
populis⁊ linguis ſtãtes ante thronũ in
cõſpectu agni amicti ſtolis albis ⁊ pal-
me in manib⁹ eoꝝ:⁊ clamabãt voce ma
gna dicẽtes Apoc.vij. Salus deo nr̃o ꝙ
ſedet ſup thronũ ⁊ agno. In qua viſio-
ne ponit Johãnes numerũ electoꝝ acci
piendo more ſcripture numerũ determi
natum ꝓ indeterminato: deſcribẽdo il-
lum per noïa tribuũ filioꝝ iſrael ꝑ que
myſtice deſignant ſtatus illoꝝ qui erũt
ſaluandi. Primus ergo ſtatus ex tribu
iuda:qui interpretatur cõfeſſio cõpare-
bit in iudicio: et ſignat oẽs peccatores
oẽſq; peccatrices ꝙ poſt multa ſcelera
⁊ peccata cõmiſſa redierunt ad pniam.
de quibus xp̃s dixit Mat.xxj. Meretri
ces ⁊ publicani precedent vos in regno
celoꝝ. Scd̃s ſtatus cõparebit ex tribu
ruben:qui interpretat̃ fili⁹ viſionis:⁊ ſi
gnat oẽs viros doctos et illuminatos
ſciẽtia ꝙ deũ in oïbus magnificauerũt.
Tertius ſtatus cõparebit ex tribu gad:
qui interpretat̃ accinctus latrũculus:⁊
ſignat quoſlibet cõiugatos:ꝙ in ſancto
matrimonio cũ dei timore et obediẽtia
vixerũt. Quart⁹ ſtatus cõparebit ex tri-
bu Aſer:ꝙ interpretat̃ beatus vel diui-
tias habẽs:⁊ ſignat oẽs ſacerdotes di-
uites qui miniſtri ſunt ſacramentoꝝ.
Quintus ſtatus cõparebit ex tribu ne-
ptalim: ꝙ interpretat̃ dilatatio mea: et
ſignat oẽs religioſos ꝙ ſe dilatãt nõ ſo
lum ꝓpter deum ad ſeruãda precepta:
ſed etiã cõſilia. Sextus ſtatus appare-
bit ex tribu manaſſe:ꝙ interpretat̃ obli-
uio:⁊ ſignat omnes monachos ⁊ ſolita
rios ꝙ obliti cuiuſcũq; cure tp̃alis:etiaꝫ
⁊ actionis ſp̃ũalis ꝑ cõtemplatiuã vitã
deo placere ſtuduerũt. Septimus ſtat⁹
cõparebit ex tribu ſymeon:ꝙ interpreta
tur obediẽtia ⁊ ſignat oẽs filios ꝙ mor
tui ſunt ſub cura parentũ quibus in vi
ta fuerunt obediẽtes. Octauus ſtatus
cõparebit ex tribu leui: ꝙ interpretatur
aſſumptus:⁊ ſignat oẽs prelatos eccle-
ſie qui aſſumũtur ad regimen animarũ.
Nonus ſtatus cõparebit ex tribu Yſa-
char:qui interpretat̃ vir mercedis:⁊ ſi-
gnat mechanicos artifices oẽs ꝙ labo-
rant ꝓ mercede. Decimus ſtatus cõpa-
rebit ex tribu zabulon: qui interpretat̃
propugnaculum fortitudinis:⁊ ſignat
omnes imperatores reges principes et
alios quoſcũq; dños ꝙ ob rempublicaꝫ
defendendã:augendã:tuendãq; habue
runt primatũ. Undecimus ſtatus cõpa
rebit ex tribu Joſeph: qui interpretat̃
augmẽtum ⁊ ſignat omnes bonos mer
catores qui ſua induſtria ſollicitudine
⁊ labore ciuitatũ bona multiplicant et
augmentant. Duodecimus ſtatus com-
parebit ex tribu Beniamin:qui interpre
tatur cõtinentia:⁊ ſignat omnes conti
nentes qui vitia carnalia maxime ſunt
deteſtati. Poſt quos veniẽt oẽs marty-
res confeſſores et apoſtoli et preſenta-
bunt ſe coram altiſſimo imperatore do-
mino ieſu xp̃o laudãtes ⁊ benedicentes
cũ leticia nomen ſanctum eius. Ex alio
ſcd̃o latere dãnati oẽs reaſſumptis corpo
ribus ſuis vna cum diabolis compare-
bunt. Primi erũt oẽs deſperati:quoꝝ
capitanei erũt Cayn qui interfecit fra-
trem:⁊ iudas qui vendidit xp̃m. Secũ-
di erũt oẽs viri docti qui fuerunt ſapiẽ
tes vt facerent mala: bona autẽ facere
neſcierũt. Ibi erunt inflati theologi:ibi
erunt curioſi et vani phi: ibi arrogãtes
iuriſte:ibi procuratores ⁊ aduocati do-
loſi:ibi notarij falſi:ibi oratores menda
ces:⁊ adulationibus veritatẽ deſpiciẽ-
tes. Tertij erũt oẽs vxorati ꝙ matrimo-
nij federa violauerũt: ibi erunt qui con
traxerũt in gradib⁹ ꝓhibitis:aut cũ or-
dinib⁹ ſacris:aut poſt ꝯtinẽtie vota:ibi
erũt mulieres adultere ꝙ de bonis viro
rum nutrierunt filios alienos. Quarti
erũt oẽs mali ſacerdotes ꝙ curã aĩarũ
acceperũt cũ eſſent inſufficiẽtes: qui nõ
dixerũt officiũ ad qd̃ tenebãtur qui cele
brarũt in mortali pctõ:ꝙ tenuerũt ſecre
te vel publice cõcubinas:⁊ ſacramenta

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ꝓ precio vendiderũt. Quinti erunt oẽs
mali religioſi q̃ nõ ſeruauerũt regulas
ſuas quas ꝓmiſerunt deo obſeruare q̃
peiores fuerũt in moribꝰ ꝙ ſtipẽdiarij:
ſupbi:preſumptuoſi:hypocrite: inuidi:
maliuoli:iniqui:verſipelles: doloſi: de-
tractores:ſuſurrones:bilingues:mẽda
ces ſacrilegi excõicati: ⁊ q̃dam dãnabi-
les heretici. Sexti erũt oẽs mali mona-
chi et ſolitarij:ocioſi:pigri: comedentes
bene:parũ loquẽtes cũ deo ⁊ minus cũ
hoibus ſtãtes in ſolitudine ꝓpter glo-
riam mũdi:pleni fantaſijs ⁊ cogitatio-
nibꝰ etiã ⁊ factis turpiſſimis ⁊ pre vere
cũdia talia cõfiteri omittentes. Septi-
mi erũt oẽs ſupbi filij qui parẽtibꝰ ſuis
inobediẽtes eos ſpreuerũt afflixerũtq̃:
⁊ moleſtauerũt cõtumelijs cõuitijs im-
properijs ⁊ q̃nq̃ verberibꝰ:nec debitã
impẽderũt reuerentiã. Octaui erũt oẽs
lupini prelati q̃ nõ intrauerũt ꝑ oſtium
in ouile neq̃ vocati fuere a deo ſicut
Aaron ſed munere precio arte dolo im
portunitate temporaliq̃ fauore: ⁊ alijs
indebitis modis eccleſiaſticos rapue-
rũt honores ⁊ bona eccleſiarũ nõ paupe
ribus quoꝝ ſunt: ſed ꝓpinquis ⁊ ami-
cis: ⁊ qđ peiꝰ eſt lenonibꝰ ⁊ meretricibꝰ
diſtribuerũt ⁊c̃. Noni erũt oẽs mercato
res fraudulẽti:falſarij ſimulati: periuri
deceptores ⁊ vſurarij. Decimi erũt oẽs
tyranni ⁊ mali dñi q̃ ſeipſos deificãtes
nõ timuerũt deũ: ⁊ ſuos ſubditos gra-
uauerũt iniuſte. Undecimi erũt oẽs ar-
tiſte nequã q̃ ſuas artes cũ iniuſticia et
alioꝝ dãno exercuerũt. Duodecimi erũt
oẽs inconſtantes et luxurioſi ⁊ oẽs alij
pctõres q̃ a parte ſiniſtra preſentabunt
coram iudice clamãtes ac dicẽtes: Heu
heu cur nati ſumꝰ. O q̃ amara eſt dies
iſta: o miſeri nos q̃ trahimur. Whe no-
bis qui pergimus ad rigoroſum iudiciũ.
¶ Tertio ordinabit iudiciũ quãtum ad
aſpectũ. ſm em̃ Alex. in. iij. vbi. ſ. mem.
iiij. ar. j. q. ij. Rich. ⁊ Bona. di. xlviij. iiij.
lib. Boni ⁊ mali viſuri ſunt iudicẽ viuo
rũ ⁊ mortuoꝝ. Mali in forma qua filiꝰ
hoĩs eſt: ſ; tñ in claritate qua iudicabit
nõ in infirmitate qua iudicatꝰ eſt. Fiet
em̃ v̓tute diuina ſupernaturaliter vt vi
deãt formã glorioſam corpis xp̄i ad am
pliorẽ illoꝝ cõfuſionẽ: qꝛ q̃libet eoꝝ tri-
ſtabitur ac confundet videndo gloriã eiꝰ
quem vehemẽter odit. Dãnati em̃ vehe
mẽter odiũt deũ nõ ſub rõne qua bonꝰ
eſt ſed ſub rõne qua eos punit. Cogno-
ſcẽt inſup dãnati diuinitatẽ xp̄i nõ per
clarã viſionẽ: ſed ꝑ effectꝰ. Boni v̓o vide
bũt gloriã corporis xp̄i cũ gaudio ⁊ leti-
cia oculo corpali ⁊ gloriã aie oculo men
tali: ⁊ etiã clare videbunt diuinitatem.
Fietq̃ adhuc ſupnaturaliter vt ita euꝫ
videãt ⁊ audiant q̃ ſunt a remotis ſicut
ꝓpinqui. Tũc ſicut dicit ſctũs Chryſo.
ſuper Matth. Plangẽt iudei videntes
viuentẽ ⁊ iudicantẽ quẽ quaſi hominẽ
mortuũ exiſtimabãt: ⁊ cõuincẽtes ſe cor
pore vulnerato ſcelus ſuũ negare nõ po
terũt. Plãgent ⁊ gẽtiles q̃ vanis diſpu
tationibus decepti phoꝝ: irrationabilẽ
ſtulticiam putauerunt eſſe deum cole-
re crucifixum. Plangẽt ſe chriſtiani pec
catores: qui magis dilexerunt munduꝫ
ꝙ chriſtum. Plangẽt ſe heretici qui pu
rum hominem crucifixum dixerunt cuꝫ
videant ipſum eſſe iudicem quem iudei
tranſfixerunt. hec ille. O quãta erit etiã
in damnatis afflictio: quantuſq̃ meror
cum videbunt multitudinem electorũ.
Tũc vt ſcribit Sap. v. Stabunt iuſti in
magna conſtantia aduerſus eos qui ſe
anguſtiauerũt ⁊ qui abſtulerunt labo-
res eorum. Uidẽtes turbabũtur timo-
re horribili: ⁊ mirabuntur in ſubitatio-
ne inſperate ſalutis dicẽtes intra ſe: pe
nitentiã agentes et pre anguſtia ſpiri-
tus gementes. Hi ſunt quos aliquãdo
habuimus in deri. ⁊ in ſi. impro. Nos in
ſenſati vitam illorũ eſtimabamus inſa
niam et filij illorum ſine honore. Ecce
quomodo computati ſunt inter filios
dei et inter ſanctos ſors illorum eſt.

¶ Qualiter accuſabuntur in die iudi-
cij et nota fient peccata omnium nec
poterit quis defendere ſe aut excuſare.
Capitulum. ij.

Secundū myſteriū contēplādū de iudicio vocatur reuelatio. Reuelabūtur quippe omnia dānatoꝝ pctā: tā publica ꝙ ſecreta. Circa quaꝫ reuelationem occurrent tria.

Primū dr accuſatio.
Scdm teſtificatio.
Tertium artatio.

¶ Prima accuſatio. Stabūt nāqꝫ tres accuſatores ꝯ pctōres. Primꝰ erit diabolus q̄ dicet: Equiſſime iudex iudica iſtū eſſe meū q̄ noluit eſſe tuꝰ. Tuꝰ erat per naturā: meꝰ eſt factꝰ ꝑ maliciā. Tibi inobediēs: mihi obediēs. Judica ergo iſtū eſſe meū mecūqꝫ dānādum. Cognoſcēt em̄ tūc fatui pctōres: ꝙ grauiter errauerūt acqeſcere diabolicis ſuaſionibus qn̄ videbūt oēs demones cōtra illos clamātes. ¶ Scōs accuſator erit ꝓpriū ſcelus. Nā vt inqt Rich. in iiij. di. xliij. ar. vij. q. j. in iudicio cognoſcet qlibet hō pctā q̄ fecit tā iuſti ꝙ reprobi. Mali em̄ cognoſcēt vt ex illa afflictiōe ampliꝰ crucient̄: Boni vo qꝛ ex cognitione remiſſiōis ⁊ indulgētie ampliꝰ ꝯſolabunt̄: ⁊ diuinā miām collaudabūt. Nō ſolū aūt ipſimet: ſꝫ ſigillatī vnicuiqꝫ manifeſta erūt omniū bona ⁊ mala. Sꝫ noticia illa ⁊ diuulgatio peccatoꝝ q̄ fecerūt electi nō gn̄abit eis penā nec ignominiā nec ꝯfuſionē: qnimmo ſedet ad eoꝝ gloriā ꝓpter penitētiā quā fecerūt. Et hoc di. Greg. in moral. vſus finē: q̄ ait exponēs illō pš. lxxviij. Miſericordias dn̄i in eternum cātabo. Qūo mias dn̄i cātat in eternū: q̄ miſerū ſe ignorat fuiſſe. Et ſi miſerie tranſacte nō meminit: vn̄ largitori mīe laudes reddit. Manifeſtatio ergo pctōrū quātū ad reprobos nō quātū ad iuſtos erit accuſatio ¶ Tertiꝰ accuſator erit totus mūdꝰ. Vn̄ Chry. ſup Mat. Jn illa die vltionis eſt qō rn̄deamꝰ vbi celum ⁊ terra aqua ſol ⁊ luna dies ⁊ noctes ⁊ totus mūdus ſtabūt aduerſum nos in teſtimoniū pctōꝝ noſtroꝝ. ¶ Scdm qō occurret in reuelatiōe pctōꝝ erit teſtificatio. Tres em̄ teſtes habebit tūc ꝯtra ſe peccator. Vnū ſupra ſe. ſ. deū. Secūdū intra ſe. ſ. ꝯſcientiā ꝓpriam: Tertiū iuxta ſe ſcilꝫ propriū angelum homini ad cuſtodiam deputatū: qui tanꝙ conſcius oīm que homo fecit cōtra eum teſtimonium perhibebit. Vnde Job. xx. Reuelabunt celi: ideſt angeli iniquitatem eius. ¶ Tertium quod occurret in reuelatione peccatoꝝ erit artatio. Arte em̄ erunt tūc et ſtricte vite omnium peccatorū quando nō poterūt negare: nō excuſare non appellare: non fugere nō impetrare veniam nō habere refugiū. O ꝙ flebilis erit tunc dānatorum conditio. Non valebunt eis p̄ces non clamores: non gemitus: non parētes: nō amici: non deniqꝫ quicꝙ aliud. Vn̄ Chryſ. ſup Mat. Nō erit tūc reſiſtendi virtus contra deū: nec fugiēdi facultas ante faciē eiꝰ: nec pnīe locus: nec ſatiſfactionis tēpus. Et Grego. in homel. inquit: O ꝙ anguſte erunt tunc vie reproborum: ſuperius erit iudex iratus inferius horrendū chaos: a dextris peccata accuſantia: a ſiniſtris infinita demonia ad ſuppliciū trahētia: intus cōſcientia vrens: foris mūdus ardens: miſer peccator ſic comprehenſus quo fugiet: latere erit impoſſibile: apparere intolerabile. hec ille. Poterit tunc vnuſquiſqꝫ dicere illud pš. cxxxviij. Quo ibo a ſpiritu tuo: ⁊ quo a facie tua fugiā. Si aſcēdero in celum tu illic es: ſi deſcendero ad infernum adeſt. Si ſum. pē. m. di. ⁊ ha. in extre. ma. Etem̄ il. ma. tua dedu. me. ⁊ te. me dextera tua.

¶ Qualiter in iudicio xp̄s alloquetur electos blande atqꝫ benigne: malos vo aſpere ſatis ⁊ dure: ⁊ qūo impij ſeparabūtur a iuſtis. Capm. iij.

Tertiū myſteriū contemplandū de iudicio dr premiatio. Circa qō adhuc tria debemꝰ attētiſſime cōtemplari.

Primū dr electoꝝ allocutio.
Scdm dānatoꝝ cōtriſtatio.
Tertium oīm ſeparatio.

¶ Primū ꝺr electoꝝ allocutio. Loquet
nanqꝫ xp̄s electis ſuis tria ſuauiſſima
ꝟba. Primū ꝟbū erit dulcis vocatiōis:
qn̄ facie leta et vultu hylari ad dexterā
partē ſe ꝟtēs aſpiciet ſuā dulciſſimam
matrē ⁊ ceteros electos ⁊ ſanctos: pote
ritqꝫ dicere licꝫ in euāgelio nō ponat.
O genitrix mea: o venerāda ⁊ digniſſi-
ma regina celoꝝ. Ecce iā tēpus eſt vt cū-
ctis hoīb⁹ q̄ fuerūt in mūdo innoteſcat
glīa tua: videantqꝫ oēs merita tua. Tu
nēpe es illa q̄ hūilitate: charitate: cete-
riſqꝫ ꝟtutib⁹ ad tuū vterū me īclinaſti.
Tu me nouē mēſib⁹ in vētris tui taber-
naculo tenuiſti. Tu me natū deū hoīem
in p̄ſepio adoraſti: inuoluiſti pānis: ⁊ la
cte tuo melliſluo me pauiſti. Tu cum la
chrymātē me cernebas lachrymabaris.
Cū vigilāte vigilabas cū patiēte patie-
baris. Tu me ī brachys ſepe portaſti: et
corde ⁊ ope ſemꝑ mecū fuiſti. Mecū pre
dolore cū crucifigebar ī cruce: crucifige-
baris in aīa. Et cum a toto mūdo eſſem
derelict⁹: tu ſola firma in mea fide man
ſiſti. Iūxiſti volūtatē tuā volūtati mee.
Sancta: humilis: ⁊ deuota celeſtia ſem
per deſideraſti. En iam toto mūdo pari
ter ꝯgregato: ⁊ ego excelſam gloriā tuā
quā tibi dare volui patēter monſtrabo.
Poſtmodū ꝟo apl̄is referet. Vos diſci-
puli mei filij ⁊ fratres dilecti: q̄ reliqui-
ſtis oīa ꝓpter nomen meū: ⁊ paupes ⁊
peregrini ꝑ terrarū orbē fideliter labo-
raſtis: ⁊ tandē patiēter mortē ſuſtinui-
ſtis poſt martyribus dicet: O vos fer-
uentes martyres q̄ ꝑ meo amore tormē
ta ⁊ penas horribiliſſimas ſuſtinuiſtis
⁊ mori potius q̄ꝫ me negare elegiſtis.
Deinde alloquit virgines. O vos virgi
nes mūdi q̄ ſctām illibatāqꝫ caſtitatez
tātope amaſtis. Et vos o ſcti cōfeſſores
qui corpora vr̄a artiſſima pnīa macera
ſtis. O vos oēs ſcti religioſi q̄ abnega-
ſtis ꝓpriā volūtatē. O deniqꝫ vos qui
miſericordie opa ꝑrimis vr̄is exhibui-
ſtis. Eſuriui em̄ ⁊ dediſtis mihi mādu-
care. Sitiui ⁊ dediſtꝫ mihi bibere. Hoſ-
pes erā ⁊ collegiſtis me. Nudus erā et
cooperuiſtis me. Infirmus erā ⁊ viſita
ſtis me. Venite ad me vos diligētē. Ve
nite ad me fontē oīm bonorum. Ad me
ſummū gaudiū. Ad me ſummā pulchri
tudinē. Ad me ſummuz ſolaciū. Veni o
chara genitrix. Venite omnes electi. O
dulce venite: o vox dulcior ſuper mel ⁊
māna. Et q̄d faciēt tūc dānati q̄ non vo
cabunt: audiēt tn̄ xp̄m vocantē electos
ſuos. Percutiēt ꝑfecto pectora clama
bunt ⁊ dicēt: Vhe nobis cur nati ſum⁹
Vhe q: vocati ſunt illi: ⁊ nos nō voca-
mus: ⁊ nobis nihil ꝺr: Quinimmo expe
ctantes ſumus audire ſn̄iam horribilis
dānationis. ¶ Scd̄m verbū ſuauiſſimū
q̄ꝺ loquet xp̄s electis ſuis ꝺr bn̄dictio
nis. Nā poſt vocationē ſubiūget eis be
nedictionē ſuā: dicetqꝫ vt pie credo pri
mo mr̄i ſue. Bn̄dicta ſis tu: bn̄dicta ſit
aīa tua: bn̄dictū ſit corpus tuū: bn̄dicti
ſint oēs labores tui. Deinde dicet ⁊ cete
ris. Bn̄dicti ſitis vos oēs electi mei. O
q̄grata erit bn̄dictio illa oībus illis. O
q̄ꝫ grauis ipſis dānatis q̄ tūc intelligēt
quātū ꝓfuit bn̄facere: amare deū ⁊ odi
re pctm̄. ¶ Tertiū verbū ſuauiſſimū q̄ꝺ
loquet xp̄s electis ſuis ꝺr remuneratio
nis qn̄ ſubiūget. Poſſidete paratū vo-
bis regnū a cōſtitutione mūdi. Regnū
in quo eſt oīs iocūditas: oīs plenitudo
bonoꝝ: oīs ſuauitas: oīs trāquillitas:
oīs pax: oīs ꝯcordia: oīs leticia: oīs q̄es
oēs diuitie: oīs ſatietas: oē deniqꝫ bo-
nū. Nullū incōmodum: nulla triſticia:
nullus dolor: nullus labor: nulla infir-
mitas: nullū faſtidiū: nullus meror: nul
la diſcordia: nullū deniqꝫ malū. O pctō
res inſenſati cur nō conamini: ⁊ vos re
gnū illud acq̄rere cui totus mūdus cuꝫ
oībus bonis ſuis cōparari nō pōt. Se
cūdū cōtēplādū ꝺr dānatoꝝ ꝯtriſtatio.
Nā poſt oīa q̄ ſupradicta ſunt vehemē
ter pctōres cōtriſtabunt propter tria.
Primo ꝓpter exprobrationem. Acriter
nāqꝫ xp̄s exprobrabit illos di. illud vel
ſile q̄ꝺ Chryſ. ſuꝑ Mat. ait: Ego ꝓpter
vos hō factus ſum: alligatus ⁊ deriſus
ceſus ⁊ crucifixus. Vbi eſt tātarū iniu

riaꝝ meaꝝ fruct⁹. Ecce p̄ciū ſanguinis mei quē dedi ꝓ redēptione aīaꝝ vr̄aꝝ. Ubi eſt ſeruitus veſtra quā mihi ꝓ p̄cio ſanguinis mei dediſtis? Ego ſuper gloriā meā vos habui cū eſſem de⁹ apparēs hō: ⁊ viliorē me oībus rebus veſtris feciſtis. Nā oēm rē viliſſimā terre ampli⁹ dilexiſtis q̄ iuſticiā meā ⁊ fidē. hec Chryſ. O ſcelerati ⁊ ingrati peccatores: q̄d mali feci vobis? Quid ꝓ vr̄a ſalute facere debui qđ nō feci? Uidete caput meū ſplēdidū: hoc eſt illud qđ ꝓ vobis ſpinis fuit coronatū. Habui faciē meā nūc ſole lucidiorē: fetidiſſimis ſputis ꝓ vobis deturpatā. Corpus hoc glorioſum qđ inſpicitis pro vobis fuit dure flagellatū ⁊ in cruce confixū. Ecce ſigna: aſpicite loca clauoꝝ: aſpicite manus: aſpicite pedes: aſpicite lat⁹. Inq̄t eñ Chryſ. Ueniet xp̄s in iudicio nō ſolū vulnera: ſ; etiā exprobratiſſimā mortē oſtendens. Scđo ꝯtriſtabunt pctōres ꝓpter ꝯriationē. In tātis eñ anguſtijs ꝯſtituti oēs ſctōs ꝯrios habebūt. Tertio ꝯtriſtabunt ꝓpter ſentētiationē: qñ audiēt tonitruū illud grāde ⁊ formidabilē vocē. ſ. ieſu xp̄i indignāter ipſis dicētis Mat. xxv. Ite maledicti in ignē eternū q̄ parat⁹ eſt diabolo ⁊ angelis ei⁹. Tertiū ꝯtēplandū ē̄ oīm ſeparatio. O ſi vellem⁹ ꝯtēplari qñ ſeparabunt iniuſti a ꝯſortio iuſtoꝝ: ⁊ a viſione dei: quāta erit illoꝝ lamētatio: q̄ flebiles voces ꝓrūperemus certe in lachrymas. Ibūt q̄dē ipi dānati eiulantes ⁊ q̄rulātes in ignē eternū: iuſti aūt in vitā eternā in qua regnabūt cū xp̄o per infinita ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Feria q̄nta poſt īuocauit: de neceſſitate ſanctiſſime ꝯfeſſiōis ꝯ̄ eos q̄ dicūt ſuperfluū eſſe aut inane ꝯfiteri peccata ſua ſacerdoti. Sermo. xxvij.

ACcedentes diſcipuli eius rogabāt eū dicentes: Dimitte illaz quia clamat poſt nos: Mat. xv. et in euāgelio hodierno. Ordinauit xp̄s ſacerdotes ſuos mediatores fore futuros īter ipm̄ ⁊ pctōres penitētes: voluitq; vt abſolutiōis bñficiū ipi ſacerdotes ꝑ ꝯfeſſionē ſacramētalē largirent. Qđ myſtice innuit in euāgelica lectiōe in qua narrat quēadmodū apl̄i ꝑ quos ſignificātur ſacerdotes ſupplicabāt xp̄o ꝓ chananee filia: ſanitatē poſtulante ꝑ quā peccatrix aīa denotatur. Qm̄ v̄o apud nōnullos curioſos extat opinio quedā falſa: q̄ aſſerūt nō fore opportunū: immo ſupfluū ⁊ inane ſacerdotib⁹ cōfiteri peccata. Iccirco in preſenti ſermone de neceſſitate ꝯfeſſionis tractare curabimus: quam neceſſariam eſſe cunctis penitētibus oſtēdemus triplici rōne.

Prima ratio ꝓpter doctorum et ſcripturarum teſtificationem.

Scđa ꝓpter xp̄i inſtitutionem.

Tertia propter eccleſie preceptionē.

¶ Qr per dicta ſanctoꝝ doctoꝝ probari pōt qualiter cōfeſſio peccatoꝝ ſit penitētibus ad ſalutē neceſſaria. Capm̄. j.

PRima rō qua oſtēdit q̄ confeſſio ſit neceſſaria ad ſalutem eſt ꝓpter doctoꝝ ⁊ ſcripturarū teſtificationē. Et anteq̄ inducantur teſtimonia premittēda eſt de confeſſione diſtinctio quedā quā ponit Alex. in. iiij. volu. ſumme. q. lxxvj. mem. ij. ar. iij. §. ij. ⁊ Tho. ij. ij. q. iij. ar. j. ad. j. ar. q̄ dicūt q̄ triplex eſt confeſſio. Prima eoꝝ q̄ ſunt fidei: ⁊ iſta eſt ꝓprius act⁹ fidei. de qua Paul⁹ Roma. x. ait: Ore aūt cōfeſſio fit ad ſalutē. Scđa eſt cōfeſſio gratiaruz actiōis ſiue laudis: ⁊ eſt actus latrie: q̄r ordinat ad honorē deo exteri⁹ exhibēdum. De qua Dauid in pſ. cxvij. Cōfitemini dn̄o qm̄ bon⁹. Tertia eſt cōfeſſio ſacramētalis q̄ fit ſacerdoti. Et de hac Ray. ait in ſum. de peni. Cōfeſſio eſt corā ſacerdote legitima ꝓpriorum pctōꝝ declaratio. Et de hac ſcti dicūt q̄ loco ⁊ tpe expediat ad ſalutē. Uñ de peni. di. j. c. nō pōt. j. inducit Amb. li. de paradiſo ſic loquēs: Non pōt q̄ſq̄ a pctō iuſtificari niſi pctm̄ fuerit